

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра фізики і хімії твердого тіла

Проректор _____
" 15 " _____ 09 _____ 20 16 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інтелектуальна власність

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____ – Математика

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність АктUARна Математика

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація АктUARна Математика

(назва спеціалізації)

інститут, факультет математика і інформатики

(назва інституту, факультету)

Робоча програма «Інтелектуальна власність»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за напрямом підготовки «Математика», спеціальністю «Актуарна математика» „___” _____, 20__ р. – __ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Никируй Любомир Іванович, доцент кафедри фізики і хімії твердого тіла, к.ф.-м.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізики і хімії твердого тіла

Протокол від “___” _____ 2016 р. № __

Завідувач кафедри фізики і хімії твердого тіла

“___” _____ 201__ р.

_____

(підпис)

(Прокопів В.В.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від “___” _____ 2016 р. № __

“___” _____ 2016 р.

Голова _____ (Яцура М.М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Ó _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	<div style="text-align: center;">Галузь знань <u>Математика</u> <small>(шифр і назва)</small></div> <hr/> <div style="text-align: center;">Напрямок підготовки <u>Математика</u> <small>(шифр і назва)</small></div>	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Актуарна Математика</u> _____ <small>(назва)</small>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2016-й	____-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин - 36		9-й	____-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>2</u> аудиторних – <u>2</u> самостійної роботи студента – _____	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Магістр</u>	Лекції	
		10 год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		__ год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		<u>20</u> год.	__ год.
Індивідуальні завдання:			
__ год.			
Вид контролю: <u>залік</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 0,5
 для заочної форми навчання – _____

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: основною метою викладання дисципліни «Інтелектуальна власність» є виховання та формування у майбутніх спеціалістів знань та навичок з організації та планування і управління інтелектуальною власністю, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень.

У зв'язку зі створенням і використанням об'єктів інтелектуальної власності неминуче виникають відносини правового характеру. Для стимулювання розвитку продуктивних сил, науки, техніки, мистецтва, освіти людство на відповідному етапі свого розвитку винайшло такі речі, як патент на винахід, корисну модель, промисловий зразок, свідоцтво на товарний знак, знак обслуговування, топографію інтегральної мікросхеми й зазначення походження товарів, копірайт на художні і літературні твори та встановило правову охорону секретів виробництва.

Виходячи із мети, у даному курсі вивчаються право інтелектуальної власності, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, джерела права інтелектуальної власності, охорона винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, топографій інтегральних схем, ліцензування, авторське право та суміжні права.

Курс дозволяє розширити світогляд студента та виробити навички для самостійної роботи.

Завдання курсу – формування у студентів системи науково-теоретичних знань з інтелектуальної власності, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів, напрямів розвитку і вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності за умов ринкової економіки і правової держави, вирішення проблем його застосування в юридичній практиці, виклад їх у навчальному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- значення захисту прав інтелектуальної власності;
- об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності, можливі шляхи регулювання взаємозв'язків між ними;
- орієнтуватися у законах України та відповідних нормативних актах щодо захисту патентного права та авторських і суміжних прав;
- структуру державної системи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.

вміти

- побудувати шлях від ідеї до комерційного впровадження захищеного патентом винаходу;
- оформляти заявки на патент України на винахід (корисну модель), промисловий зразок, на отримання свідоцтва про реєстрацію авторського чи суміжного права;
- використовувати набуті знання для правового захисту результатів своєї інтелектуальної діяльності, оформляти заявку для отримання патенту України на винахід, орієнтуватися як у вітчизняному, так і в законодавствах інших держав у питаннях охорони прав на інтелектуальну власність.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Набуття прав на об'єкти права інтелектуальної власності

Тема 1. Вступ. Поняття права інтелектуальної власності.

Історичний аспект захисту прав інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Система законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Законодавча база України у сфері інтелектуальної власності. Міжнародна система права інтелектуальної власності. Структура державної системи правової охорони інтелектуальної власності.

Тема 3. Набуття прав на винаходи і корисні моделі.

Поняття винаходу, корисної моделі. Об'єкти винаходу (корисної моделі). Умови патентоздатності. Порядок патентування. Строк дії патенту. Права власника патенту. Міжнародне патентування. Структура заявки на реєстрацію патенту на винахід (корисну модель). Формула винаходу (корисної моделі).

Тема 4. Набуття прав на промисловий зразок, географічне зазначення, товарний знак.

Набуття прав на промисловий зразок. Порядок отримання охоронного документа. Об'єкти патентування промислового зразка. Набуття прав на географічне зазначення товару, товарний знак.

Тема 5. Охорона прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську таємницю.

Охорона прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську таємницю.

Тема 6. Авторське і суміжні права.

Авторське право. Форми і термін охорони авторських прав. Об'єкти і суб'єкти авторського права. Особливості захисту прав на комп'ютерні програми. Суміжні права. Форми і термін охорони суміжних прав. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав.

Змістовий модуль 2. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності

Тема 7. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.

Мета і основні способи комерціалізації. Передача (продаж) прав, використання, оцінка вартості об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 8. Управління правами інтелектуальної власності.

Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Управління об'єктом права інтелектуальної власності на різних етапах.

Тема 9. Захист прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Необхідність захисту. Дії, що визнаються порушенням прав. Вирішення спорів у адміністративному порядку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо -го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Набуття прав на об'єкти права інтелектуальної власності												
Тема 1. Вступ. Поняття права інтелектуальної власності. Історичний аспект захисту прав інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.		1				2						
Тема 2. Система законодавства у сфері інтелектуальної власності. Законодавча база України у сфері інтелектуальної власності. Міжнародна система права інтелектуальної власності. Структура державної системи правової охорони інтелектуальної власності						2						
Тема 3. Набуття прав на винаходи і корисні моделі. Поняття винаходу, корисної моделі. Об'єкти винаходу (корисної моделі). Умови патентоздатності. Порядок патентування. Строк дії патенту. Права власника патенту. Міжнародне		2				4						

патентування. Структура заявки на реєстрацію патенту на винахід (корисну модель). Формула винаходу (корисної моделі).												
Тема 4. Набуття прав на промисловий зразок, географічне зазначення, товарний знак. Набуття прав на промисловий зразок. Порядок отримання охоронного документа. Об'єкти патентування промислового зразка. Набуття прав на географічне зазначення товару, товарний знак.		1				2						
Тема 5. Охорона прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську таємницю. Охорона прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську таємницю		1				1						
Тема 6. Авторське і суміжні права. Авторське право. Форми і термін охорони авторських прав. Об'єкти і суб'єкти авторського права. Особливості захисту прав на комп'ютерні програми. Суміжні права. Форми і термін охорони суміжних прав. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав.		2				4						
Разом за змістовим модулем 1		7				15						
Змістовий модуль 2. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності												
Тема 7. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.		1				2						

Мета і основні способи комерціалізації. Передача (продаж) прав, використання, оцінка вартості об'єктів права інтелектуальної власності.												
Тема 8. Управління правами інтелектуальної власності. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Управління об'єктом права інтелектуальної власності на різних етапах.		1				1						
Тема 9. Захист прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Необхідність захисту. Дії, що визнаються порушенням прав. Вирішення спорів у адміністративному порядку.		1				2						
Разом за змістовим модулем 2		3				5						
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин		10				20						

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система охорони інтелектуальної власності в Україні	6
2.	Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	2
3.	Правова охорона об'єктів патентного права	4
4.	Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг	5
5.	Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	4
6.	Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	6
7.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	4
8.	Права та обов'язки власника авторського права, обмеження авторського права та розпорядження ним	6
9.	Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення	6
10.	Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	4
	Разом	

6. Індивідуальні завдання

1. Історія становлення та розвитку правової охорони результатів інтелектуальної власності в Україні та у світі.
2. Загальна характеристика основних теорій у сфері інтелектуальної власності.
3. Офіційні підходи до визначення поняття інтелектуальної власності.
4. Основні теоретичні конструкції інтелектуальної власності.
5. Теорія привілеїв як висхідна позиція формування інституту інтелектуальної власності.
6. Генезис і концепція пропрієтарної теорії інтелектуальної власності.
7. Загальна характеристика аналогістичної та договірної теорій інтелектуальної власності.
8. Концепція теорій промислової власності та особового права.
9. Загальна характеристика деліктної, рентної, персональної теорій інтелектуальної власності.
10. Сутність теорії права нематеріальних благ.
11. Поняття та зміст інтелектуальної власності.
12. Співвідношення понять інтелектуальної власності та власності.
13. Види інтелектуальної власності.
14. Система джерел права інтелектуальної власності.
15. Угода ТРІПС: загальна характеристика.
16. Автор як суб'єкт інтелектуальної власності.
17. Поняття співавторства та його види.
18. Володільці прав інтелектуальної власності.
19. Правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності.
20. Вільні користувачі прав інтелектуальної власності.
21. Поняття, ознаки та сутність об'єктів інтелектуальної власності.
22. Способи використання об'єкта інтелектуальної власності.
23. Поняття правового захисту інтелектуальної власності.
24. Форми захисту прав інтелектуальної власності: судові та позасудові.
25. Державний контроль у сфері інтелектуальної власності.
26. Суб'єкти авторського права.
27. Об'єкти авторського права.
28. Майнові та особисті немайнові права автора.
29. Право слідування та терміни охорони авторських прав.
30. Охороноздатність за авторським правом матеріалів, розміщених у мережі Інтернет.
31. Види та зміст авторських прав в Інтернеті.
32. Поняття, ознаки та види авторського ліцензійного договору.
33. Поняття, ознаки та види суміжних прав.
34. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав.
35. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення.
36. Поняття та засоби охорони суміжних прав.
37. Поняття та ознаки промислової власності.
38. Набуття та зміст права промислової власності.
39. Поняття та ознаки винаходу як об'єкта промислової власності.
40. Поняття та ознаки корисної моделі як об'єкта інтелектуальної власності.
41. Поняття та ознаки промислового зразка як об'єкта інтелектуальної власності.
42. Захист права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок.
43. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції.
44. Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми.
45. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього.
46. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
47. Захист права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
48. Охорона репрографії.
49. Аудіо-і відеозаписи.

50. Супутники, типи супутників.
51. Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції.
52. Правова охорона селекційних досягнень.
53. Порядок та умови патентування сортів рослин та порід тварин.
54. Поняття та ознаки товарного знаку.
55. Комерційні найменування та їх види.
56. Роль та функції товарних знаків у суспільному виробництві.
57. Види знаків та вимоги, яким вони повинні відповідати, щоб набути правової охорони.
58. Міжнародно-правовий захист від комерційних підробок.
59. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення.
60. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

7. Методи навчання

Лекції. На лекційних заняттях заплановано використання мультимедійної техніки. Семінарські заняття.

8. Методи контролю

Навчальна дисципліна „Інтелектуальна власність” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Залікова оцінка виставляється за рейтинговою системою.

Для цього передбачено виконання 1 контрольної роботи.

У межах контрольної роботи передбачається розгляд питань з тем 1-9.

За контрольну роботу можна отримати максимум 60 балів.

Форми поточного контролю: усне опитування матеріалу, який розглядався під час лекційних занять, підготовка доповіді.

40 балів студенти можуть отримати за формами поточного контролю. З них: 30 балів за результатами самостійної роботи (підготовка доповіді на семінарі), 10 балів за усні відповіді.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота	Тестування	Сума
Змістовні модулі №1-2	Т7-Т9	100
Т1-Т6		
80	20	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Цивільний кодекс України..Т. 4. „Право інтелектуальної власності”..
2. Кузнєцов Ю.М..Патентознавство та авторське право: підручник.К.:Кондор,2005 .-428 с..
3. Антонов В.М..Интеллектуальная собственность і комп"ютерне авторське право.К.:КНТ,2005 .-520 с..
4. Басова Ю.О., Омельченко Н.В., Школяр С.П..Интеллектуальная собственность. Навчальний посібник у схемах і таблицях.Львів:Компакт-ЛВ,2008 .-164 с..
5. Цыбулев П.Н..Оценка интеллектуальной собственности.К.: "Инст. интеллект. собств. и права", 2003. - 188 с..
6. Белов В.В., Виталиев Г.В., Денисов Г.М..Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения: Учеб. пособие.М.: Юрист, 2002. - 288 с..
7. Дмитришин В..Интеллектуальная собственность на програмне забезпечення в Україні.2005.
8. Цыбулев П.Н..Маркетинг интеллектуальной собственности: Учеб. пособие.К.: Инст. интел. собств. и права, 2004. - 184 с..
9. М.В.Вачевський.Интеллектуальная собственность: теорія і практика інноваційної діяльності.К.:ВД Професіонал,2006 .-448 с..
10. Л.І. Никируй, В.В. Борик.Интеллектуальная собственность у європейських дослідницьких проектах.Івано-Франківськ: Плай, 2010. – 79 с..

Допоміжна

1. ДСТУ 3574-97."Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення"..
2. ДСТУ 3575-97."Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення"..
3. За редакцією М.В.Паладія.Интеллектуальная собственность як джерело якісного розвитку. Загальний огляд для малих і середніх підприємств.К.: ДП "Укрбанквідав". - 208 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://lib.pu.if.ua/> – наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.
2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.